

Dunaj, 5. september 2019

Družba Coface je objavila študijo Top 500 podjetij v srednji in vzhodni Evropi (CEE):

Ali so zunanja tveganja zasenčila dolgotrajno trdno gospodarsko rast v srednji in vzhodni Evropi?

- **2018 – donosno leto za srednjo in vzhodno Evropo s 4,3-odstotno rastjo BDP**
- **Top 500 podjetij: povečanje prometa in zaposlovanja, izguba čistega dobička zaradi močne konkurence**
- **Sektor nafte in plina je na prvem mestu lestvice 500 največjih podjetij, sledita avtomobilska industrija in promet ter nespecializirana trgovina**
- **Na Poljskem imajo sedež največja podjetja v regiji s skupnim prometom, ki se iz leta v leto povečuje**

Leta 2018 se je nadaljevala stabilna širitev gospodarske aktivnosti v regiji CEE, ki se je začela leta 2017. To je zlasti veljalo za Poljsko, Madžarsko in Latvijo, ki beležijo skoraj 5-odstotno stopnjo rasti BDP. V drugih državah, zlasti Romuniji, Estoniji in Bolgariji, je bila dinamika rasti šibkejša. Kljub razlikam med državami je skupna gospodarska rast v regiji CEE ostala solidna s 4,3 % v letu 2018 v primerjavi s 4,6 % v letu 2017. *»Glavni dejavniki rasti so bili zasebna potrošnja, povečanje naložb v osnovna sredstva in izvoz. Bili so manj dinamični kot prej, vendar so se okrepili kljub upočasnjevanju v evroobmočju,«* je povedal Grzegorz Sielewicz, ekonomist Coface za regijo CEE. Leta 2018 je Coface zvišal bonitetno oceno Hrvaške in Slovaške po tem, ko je v letu pred tem zvišal bonitetno oceno vrsti držav. To so ključne ugotovitve nedavne študije Coface CEE Top 500.

Mednarodna kreditna zavarovalnica predstavlja svojo enajsto letno študijo največjih 500 podjetij v srednji in vzhodni Evropi – Coface CEE Top 500. Podjetja so razvrščena po prometu, analizirani pa so tudi dodatni podatki, kot so število zaposlenih, okvir podjetij, sektorjev in trgov, pa tudi nove kreditne ocene Coface. Gospodarski razvoj 500 največjih podjetij odraža tržni trend v celotni regiji.

500 največjih: povečanje prometa in zaposlovanja, izguba čistega dobička

»Analize kažejo, da je bilo ugodno gospodarsko okolje koristno za 500 največjih podjetij v regiji, kar se je prelilo v večje prihodke,« pojasnjuje Declan Daly, izvršni direktor Coface za srednjo in vzhodno Evropo. Skupni promet vseh 500 največjih podjetij se je povečal za dobrih 9,6 % na 698 milijard EUR. Kar 78,8 % od teh podjetij je zabeležilo višje prihodke (v primerjavi z 80 % v letu 2017 in 63 % v letu 2016). *»Vendar se je zaradi različnih izzivov čisti dobiček zmanjšal za -1,6 % na 30 milijard evrov. Nizka brezposelnost in upad delovno aktivnega prebivalstva sta sprožila pomanjkanje delovne sile, kar je postal glavni izziv za podjetja z vidika vsakodnevnega poslovanja in*

morebitne širitve. Ne samo rast plač, temveč tudi višji vhodni stroški so povzročili povečanje odhodkov iz poslovanja, kar posledično zmanjšuje dobiček. Konkurenca je vse ostrejša, kar povzroča nizke marže, ki ne morejo pokriti višjih stroškov,« je še dodal Daly.

Velika podjetja na Poljskem in v avtomobilskem sektorju

Na Poljskem imajo sedež največja podjetja v regiji in njihov skupni promet narašča iz leta v leto, je potrdila nedavna študija. Največja podjetja v publikaciji Coface so dobro znana že s prejšnjih lestvic. Poljska naftna družba PKN Orlen ostaja neporažena na vrhu lestvice s 15-odstotno rastjo prometa. Czech Skoda Auto (2. mesto), naftno-plinska multinacionalka MOL Madžarska (3. mesto) in trgovska družba Jeronimo Polska (4. mesto) so ubranile svoje položaje iz preteklega leta in zabeležile povečanje prihodkov.

Avtomobilski sektor je močno zastopan med prvimi desetimi, in sicer z znanimi znamkami, kot so Czech Skoda Auto (2. mesto), Volkswagen Slovakia (5. mesto) in Audi Hungaria (7. mesto). V primerjavi s preteklim letom se je Volkswagen Slovakia povzpел po lestvici zahvaljujoč nič manj kot 37,5-odstotnemu povečanju prometa. Skromno povečanje prihodkov je zabeležil tudi Audi Hungaria, tj. 1,1 %.

Sektorji: vodilni položaj za naftni in plinski sektor, ki mu sledi močan avtomobilski in prometni sektor

Trije ključni sektorji, ki jih predstavljajo največje družbe v regiji (avtomobilski in prometni sektor, naftni in plinski sektor, nespecializirana trgovina), še naprej predstavljajo skoraj 60 % skupnih ustvarjenih prihodkov. Toda k povečanju prometa so prispevali vsi sektorji, zlasti pa energetika, avtomobilizem in trgovina.

Čisti dobiček se je povečal le v nekaterih sektorjih, in sicer je stopnja rasti znašala od 4,6 % (les in pohištvo) do 41,9 % (nespecializirana trgovina). Gradbeni sektor je bil ponovno v največjih težavah s čisto izgubo –146 % navkljub povečanju prihodkov za 10,6 %.

Kemična industrija, sektor rudnin, energentov, plastike in farmacije so ponovno zavzeli najboljši štartni položaj in je največji sektor, ki beleži pozitivne učinke zvišanja cen nafte v prvih treh četrtletjih leta 2018. Naraščanje napetosti in zaskrbljenosti zaradi svetovne trgovine je povzročilo, da so se cene nafte v zadnjih mesecih leta 2018 znižale. Toda ker je OPEC z zavezniki skrčil dobavo, so se cene ohranile nad najnižjimi vrednostmi, zabeleženimi v letu 2016. Poleg tega podjetja iz srednje in vzhodne Evrope v tem sektorju poslujejo večinoma v segmentu nadaljnje proizvodnje, namreč v predelavi nafte in plina. To jim je omogočilo, da so prilagodila svoje rafinerijske marže in jih padec cene črnega zlata ni hudo prizadel.

Avtomobilska industrija in transport sta izgubila vodilni položaj iz preteklega leta. Prihodki podjetij so se povečali za +7,6 %, čisti dobiček pa se je znižal za –11,7 %.

Poslabšanje rezultatov avtomobilskega in transportnega sektorja v primerjavi s preteklim letom je odraz globalnega padca tega sektorja. Prizadeli so ga ciklična upočasnitev rasti, povečan protekcionizem in strukturne spremembe v sektorju, vključno z naložbami v inovacije in spremembami vedenja potrošnikov. Poslabšanje sektorja posredno vpliva na države zahodne Evrope, kot je Nemčija, kjer je avtomobilska proizvodnja znatno upadla. Vendar pa ta sektor ostaja bistvena gospodarska opora v regiji.

Tretjevrščeni sektor je **nespecializirana trgovina**. Kot leto pred tem je bila glavna gonilna sila rasti v regiji CEE potrošnja gospodinjstev, ki se je v letu 2018 še dodatno okrepila zaradi nizke brezposelnosti in rasti plač. Pozitiven vpliv stabilnega povpraševanja pa so zasenčile težave v tem sektorju: naraščajoče plače zaposlenih in pomanjkanje delovne sile v povezavi s še vedno cenovno občutljivimi potrošniki in ostro konkurenco pritiskajo na marže.

»Podjetja, ki poslujejo v regiji CEE, so zaskrbljena zaradi omejene dobave, vključno s pomanjkanjem delovne sile, visoko izkoriščene zmogljivosti, naraščajočih vhodnih stroškov in vpliva zunanje upočasnitve (neposredne in posredne). Pričakuje se, da bo potrošnja gospodinjstev ostala glavno gonilo rasti, vendar se bo rast BDP zmanjšala zaradi omejenega pospeševanja naložb v osnovna sredstva in šibkejšega izvoza. Kljub temu bo imelo upočasnjevanje omejen obseg: Coface napoveduje, da bo povprečna rast BDP v regiji CEE v letu 2019 padla na 3,6 % in leta 2020 na 3,2 %,« je dodal Grzegorz Sielewicz, ekonomist Coface za regijo srednje in vzhodne Evrope.

ODNOSI Z MEDIJI

Verena SCHWARZ – Tel. +43 (0)1 515 54-540 verena.schwarz@coface.com

Coface: za trgovino – Gradimo posel skupaj

Zaradi več kot 70 let izkušenj in prefinjeno razvejane mednarodne mreže je Coface postala referenca na področju kreditnega zavarovanja in upravljanja tveganj v svetovnem gospodarstvu. Strokovnjaki družbe Coface zato delajo v ritmu svetovnega gospodarstva ter podpirajo 50.000 strank pri gradnji uspešnih, rastočih in dinamičnih podjetij. Storitve in rešitve skupine varujejo podjetja pri njihovem poslovanju in jim pomagajo pri kreditnih odločitvah, s katerimi lahko izboljšajo svojo sposobnost prodaje tako na domačem kot na tujih trgih. Leta 2018 je družba Coface zaposlovala približno 4.100 ljudi v 100 državah in zabeležila promet v višini 1,4 milijarde €.

www.coface.com

COFACE SA is quoted in Compartment A of Euronext Paris
Code ISIN : FR0010667147 / Mnémonique : COFA

